

Silķu dzimta *Clupeidae*

Palede

Alosa fallax

līdz 0,6 kg

vienā reizē iznērš
0,3-36,0 tūkst. ikru

dzīves ilgums nepārsniedz
10 gadu vecumu

vēžveidīgie un zivju mazuļi

Latvijā palede sasniedz 39 cm
(maksimālais garums 60 cm)

Palede ir anadroma* zivs, lai gan dažos ezeros sastopama arī saldūdens forma. Dzīvo jūrā, nārsto dodas uz upēm, parasti uz to grīvām un lejtecēm. Mēdz uzturēties baros. Mazuļi migrē uz jūru pirmajā gadā.

Dzimumgatavība iestājas 2-3 gadu vecumā, sasniedzot 27-30 cm garumu. Ziemeļeiropā upēs ienāk maijā-jūnijā sākumā. Nārsto upju lejtecēs maijā-augustā (ūdens t° no 12 līdz 18°C). Raksturīgs vienlaicīgs nārsts. Palede nārsto līdz pat 4 reizēm savā mūžā. Ikri tiek nērsti uz smiltīm un oļiem, un nesti pa straumi. To attīstība ilgst 2-8 dienas. Nārsta laikā pieaugušās zivis nebarojas, kamēr atrodas saldūdeņos.

Sugas izplatība pasaulē un Latvijā

Atlantijas okeāna ziemeļaustrumi – no Skandināvijas austrumu krasta līdz Marokas krastiem, tai skaitā Vidusjūra, Britu salas un Baltijas jūra, kā arī Melnā jūra.

Latvijā samērā bieži sastopama Baltijas jūras piekrastē. To sastopamība Latvijā atkarīga no Kuršu līča populācijas svārstībām. Retāk lielo upju ietekās jūrā un Rīgas jūras līcī.

Apdraudošie faktori un aizsardzība

- ↪ piesārņojums
- ↪ aizsprostu būve uz upēm

- ↪ Latvijā un Eiropā apdraudēta suga, Latvijā ierobežoti izmantojama īpaši aizsargājama suga.
- ↪ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992.gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (II un V pielikums)
- ↪ 1979.gada Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu (III pielikums)
- ↪ 14.11.2000. MK noteikumi Nr.396 „Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” (2.pielikums)
- ↪ Latvijas Sarkanā grāmata (III kategorija)

Interesanti fakti

- ↪ Zināmas 5 pasugas.

*anadromas zivs – ceļotājzivs, kuras izplatības jūrā un veic regulāras nārsta migrācijas uz saldūdeņiem.